

nuto, a dostane-li je, bude se obávati, aby ho nepozbyl, a proto nebude míti odvahy, aby své — byť i zákonem zaručené — nároky na zvláštní odměnu za práci přes čas oznámil a jich se domáhal ještě v době, dokud jeho zaměstnání trvá. Jest tedy zřejmým úmyslem řečeného zákona, aby zaměstnanec jako hospodářsky slabší a na vůli zaměstnavatelově závislý byl účinně chráněn proti obcházení zákona, vydaného k dosažení sociálněpolitického účelu, t. j. aby čeleno bylo vykořisťování zaměstnanců zaměstnavatelem. Toho účelu bude dosaženo, přizná-li se zaměstnanci bezpodmínečný nárok na odměnu za práce konané přes čas. Je pravda, že řečený zákon chrání zavedením pracovní doby v určitém počtu pracovních hodin i pracovní trh v tom směru, aby tak čelil nezaměstnanosti. Tento účel zákona bude však intensivně chráněn pokutami uvedenými v § 13 uved. zák. Účel dotčeného zákona tedy nevyžaduje, aby smluvní ujednání, která jsou s ním v rozporu, byla uznávána za neplatná i v příčině odměny za práce přes čas nepovolené příslušnými úřady.

V zákoně č. 91/1918 Sb. z. a n. není výslovné pohružky nicotnosti úmluv o odměně za nedovolené práce přes čas a ježto ani účel zákona nevyžaduje nutně jejich neplatnosti, jsou úmluvy o odměně za takovéto práce i dohody o úhrnkové odměně (paušalování) platné, neboť úmluva o výši této odměny podléhá volné dispozici smluvců.

Dr. A. Hochberger.

Přihlásí-li stát svými veřejnými orgány ke dražbě nemovitosti podle odst. 2. § 172 ex. ř. činžovní daň podle posledního předpisu (§ 269, odst. 2. zákona o přímých daních č. 76/27 Sb. z. a n. v doslovu přílohy k vyhlášce ze dne 8. července 1936 č. 227 Sb. z. a n.) jako dosud nepředepsanou, zůstává mu tím zachováno přednostní zákonné právo zástavní pro nedoplatky této daně podle § 265 téhož zákona, i když byla tato daň teprve později předepsána, a stačí, když nedoplatky daně s přírážkami a příslušenstvím vyúčtuje a listinami doloží podle § 210 ex. ř. nejpozději při rozvrhovém roku, třebas i vyšší částkou podle nového předpisu. — Byla-li však činžovní daň přihlášena k dražbě částkou číselně přesně určenou a není-li zároveň označena jako daň dosud nepředepsaná, postihují právní důsledky odst. 2. § 172 ex. ř. daňový rozdíl, o který dodatně předepsaná činžovní daň převyšuje částku k dražbě přihlášenou.

(Plenární usnesení ze dne 12. června 1937, Pres. 147/37.)

Ve věci čís. R I 1015/36 byla záporně řešena otázka, vztahují-li se důsledky nepřihlášení stanovené v § 172, odst. 2. ex. ř. i na případ, že dosud nepředepsaná činžovní daň za poslední dva roky před příklepem zdražené nemovitosti byla přihlášena k dražbě ve výši daně předepsané za předchozí rok a teprve v době mezi

dražbou a rozvrhovým rokem byla předepsána vyšší částkou a touto byla přihlášena k rozvrhovému roku. Při rozhodování jiné věci senát nejvyššího soudu projevil opačný názor.

První prezident nejvyššího soudu přikázal podle § 12, odst. 2. zákona ze dne 16. dubna 1919 čís. 216 Sb. z. a n. řešení této otázky plenárnímu senátu, jenž se usnesl na právní větě v čele uvedené.

D ů v o d y: Ustanovení odstavce 2. § 172 ex. ř. ukládá veřejným orgánům povolaným předpisovati a vymáhati daně, aby na soudní výzvu při doručení dražební vyhlášky ohlásily nejpozději při dražebním roku před počátkem dražby daně, přírážky, poplatky a jiné veřejné dávky s úroky a jiným příslušenstvím, které až dosud jsou zadrželé a mají býti z nemovitosti zapraveny, avšak ještě nejsou knihovním zápisem nebo zájemným popisem zajištěny, jinak by tyto nároky, nehledíc ku přednostnímu právu jim jinak snad příslušejícímu, byly uspokojeny z rozdělovací podstaty teprve po úplném uspokojení vymáhajícího věřitele.

Účel této přihlášky jest podobný jako při zatímním určení břemen (§ 164 a násl. ex. ř.), aby se totiž soudu i všem osobám, majícím zájem na dražbě a příklepu nemovitosti, dostalo potřebných informací o stavu zadluženosti nemovitosti, jež má býti dražena, a též o nárocích, jež v pozemkové knize nejsou zapsány, ale požívají přednostního zákonného zástavního práva, a pokud byl stav břemen již dříve zatímně určen zvláštním usnesením podle § 167 ex. ř. vydaným, aby byl případně ještě doplněn. Zákon však neukládá v odstavci 2. § 172 ex. ř. veřejným orgánům přesné vyúčtování daní přihláškou ohlášených do všech podrobností, pokud jde o daně ještě nepředepsané, poněvadž tento účel má až přihláška k rozvrhovému roku podle § 210 ex. ř. nebo přihláška při roku samém učiněná, kdy nutno nároky přihlášené podrobně vyúčtovati nejen pokud jde o jistinu (kapitál), ale i veškeré příslušenství, úroky, náklady atd. a doložiti je listinami v prvopise neb ověřeném cpise, a to nejpozději při rozvrhovém roku, jinak lze k nárokům při rozvrhu hleděti jen pokud z veřejné knihy, ze zájemných a jiných exekučních spisů jest patrné, že jsou podle práva platné a k uspokojení způsobilé. Výhod v § 210 ex. ř. veškerým věřitelům poskytnutých jest požití i na stát, pokud jest poukázán se svými nároky na daních a jiných veřejných dávkách na nejvyšší podání.

Podle ustanovení odst. 2. § 172 ex. ř. mají veřejní orgánové ohlásiti nejpozději při dražbě daně a jiné veřejné dávky, které až dotud jsou zadrželé.

Pojem daní zadrželých byl v různých dobách vykládán rozličně podle právního stavu v té které době platného a lze zejména poukázati k plenissimárnímu rozhodnutí býv. rakouského nejvyššího soudu ze dne 7. dubna 1903 (jud. čís. 155), jež při výkladu tohoto pojmu se opíralo o dvor. dekret ze dne 16. září 1825 č. 2132 Sb. z. s. a dekret dvorské kanceláře ze dne 14. února 1840 č. 409 Sb. z. s. a o předpisy tenkrát platného konkursního řádu.

Pro nynější dobu jest rozhodným právní stav, jak byl utvořen zákony Československé republiky o přímých daních, zejména zákonem čís. 76/27 Sb. z. a n. a jeho doplňky, v doslovu přílohy k vyhlášce min. financí ze dne 8. července 1936 čís. 227 Sb. z. a n. Dotčený zákon stanoví v odst. 1. § 265, že nedoplatky na dani pozemkové a domovní s přírážkami a příslušenstvím — jež se staly splatnými v posledních dvou letech, počítajíc nazpět ode dne exekučního prodeje (udělení příklepu) zavazeného objektu, zatěžují i bez knihovního zápisu nemovitost zákonným právem zástavním, majíce přednost přede všemi knihovními pohledávkami. V zákoně daňovém se označuje den exekučního prodeje jako rozhodný a jen v závorce se uvádí den udělení příklepu, ač tyto dny mohou býti různé. Podle exekučního řádu jest ovšem rozhodujícím jen den příklepu.

Splatnost daní stanoví nyní přesně dotčený daňový zákon. Vyslovujeť v odstavci 1. § 269 zásadní pravidlo, že — pokud neustanovuje jinak — jsou daně s přírážkami splatny čtvrtletně předem v každém berním roce, a to ve 4 rovných splátkách 1. ledna, 1. dubna, 1. července a 1. října, nečině splatnost závislou na tom, zda daň byla již předepsána na běžný berní rok, či nikoli a tato zásada platí též pro daň činžovní.

Z toho plyne, že i činžovní daň dosud určitou výší nepředepsaná, jest splatna v těchto zákonných termínech a zákonná její splatnost nebyla dotčena ani ustanovením odstavce 2. § 269 dotč. zákona, podle něhož se dosud nepředepsaná daň platí za tím ně ve splátkách podle posledního předpisu, ani tím, že se pro poplatek nově předepsané daně vyšší poskytuje ještě další platební lhůta (§ 269, odst. 3. dotč. zák.), ježto činžovní daň jest ve své podstatě jednotnou i co do zákonné její splatnosti (§ 269, odst. 1. dotč. zák.).

Těmito ustanoveními jsou daňová pohledávka i daňový dluh poplatníkův ve smyslu § 259, odst. 3. zák. určeny. Podle splatnosti činžovní daně posuzují se i její nedoplatky (arg. § 265, odst. 1. zák. slova: »Nedoplatky, jež se staly splatnými«). Nebyla-li tedy činžovní daň včas zaplácena ve lhůtách v odst. 1. § 269 zák. vytčených, jest ji pokládati za zadrželou ve smyslu odst. 2. § 172 ex. ř. Berní orgány jsou oprávněny takto zadrželou daň činžovní ohlásiti ke dražbě, ať byla již konečně předepsána či nikoliv.

Nebyla-li činžovní daň ještě předepsána, nelze státu uložití povinnost, aby vyměřil daň dosud nepředepsanou nejpozději do dne dražby, poněvadž by to z technických důvodů nebylo někdy ani možné a musí mu býti zachováno právo, aby konal potřebnou šetření k získání správné základny pro předepsání daně, jež nelze mu nějak časově omeziti.

Přihlásí-li tedy veřejné orgány k dražbě jinak již splatnou činžovní daň (§ 269, odst. 1. zák.) a označí-li ji »jako daň dosud nepředepsanou«, vyhovuje jejich přihláška nejen

ustanovení odst. 2. § 269 dotč. zák., ale i informačnímu účelu přihlášky ve smyslu odst. 2. § 172 c. ř. s., jak byl již dříve dolíčen a soud i zájemci na dražbě nejsou a nemohou býti v pochybnostech o tom, že daň může podle platných i pro ně závazných ustanovení zákona o přímých daních ještě novým předpisem býti případně do dne rozvrhu rozdělované podstaty ve smyslu § 269, odst. 3. dotč. zák. ještě zvýšena, ani o tom, že nedoplatky činžovní daně, která — jak již bylo zdůrazněno — tvoří jednotný celek, pokud svou splatností spadají do posledních dvou let před příklepem, zatěžují podle odstavce 1. § 265 dotč. zákona nemovitost zákonným právem zástavním, majíce přednost před všemi knihovními pohledávkami. Je-li tedy v přihlášce k dražbě ohlášená činžovní daň označena »jako dosud nepředepsaná«, zůstává pro ni za podmínek odst. 1. § 269 dotč. zákona zachováno přednostní zákonné zástavní právo na dražené nemovitosti, i když se novým dodatným daňovým předpisem do dne rozvrhu podstaty konečně upraví jinak co do výše, a postačí, když stát svými příslušnými orgány nedoplatky daně s přírážkami a příslušenstvím vyúčtuje a listinami doloží podle § 210 ex. ř. nejpozději při rozvrhovém roku, třebas i v y š š í částkou podle nového předpisu.

Jinak má se však věc, když daňové orgány přihlásí činžovní daň k dražbě určitou číselně přesně vymezenou částkou a neoznámí, že jde o zatímné určení výše činžovní daně dosud nepředepsané, neboť tu právem soud i zájemci mohou míti za to, že daň se přihlašuje podle daňového předpisu ve své konečné úpravě a taková přihláška jest nezměnitelná a závazná a právní důsledky stanovené v odstavci 2. § 172 ex. ř. postihují daňovou pohledávku, byla-li dodatně ještě před rozvrhovým rokem novým daňovým předpisem z v ý š e n a, ovšem jen co do rozdílu, o který přesahuje částku přihlášenou k dražbě.

Dr. A. Hochberger.

Členové vlády nepatří pro obor zákona o ochraně cti k veřejným úředníkům, pokud se týče k orgánům po rozumu § 14, odst. 5. zákona o ochraně cti a jsou proto odkázáni na ochranu cti žalobou soukromou. — Rozhodnutí o výkladu stíhaného projevu, tudíž i o tom, zda je v něm způsobem dostačujícím označen předmět projevu, je otázkou právní.

(Rozh. ze dne 3. září 1937. Zm I 570/37, čís. 5955 Sb. n. s.)

Obžalovaný A. napsal a v periodickém tiskopice P. dal uveřejnit článek nadepsaný »Bere rukama i nohama — a je povýšen«. V tomto článku navazuje na zprávu jednoho denního listu o tom, že nedávno byl na divisního generála povýšen důstojník (brigádní generál), o němž se vojenský dodavatel N., aniž byl za to stíhán,